

L'OPINIÓ

Any V - Número 464
Preu: 10 cèntims

BARCELONA · Diumenge, 27 novembre 1932

Només amb 43.000 vots vàrem proclamar la República. Amb 238.000, durem Catalunya autònoma per camins de grandesa

L'INCOMPRES GAZIEL

Les eleccions d'avui ja vuit dies han despertat en Gaziell una gran febrilitat. En un mateix dia li llegiem dos comentaris diferents: l'un a La Vanguardia i l'altre a l'Ahora. Gaziell sent la prova d'enraonar, de comunicar-se, de dir-hi la seva. No hi fa res que els que el llegeixen no l'h'n facin cas com diumenge passat després que els havia dit que agafessin els noms de les candidatures, els escapessin com qui escapa un joc de cartes i en votessin el seu. Li és igual. Sembla que el dia de les eleccions hagués menjat llençoles, d'aleshores ençà s'ha llurats a una xerrameca descordada.

Gaziell, desil·lusionat davant la desfeta experimentada pels seus correligionaris d'Acció Catalana, que anomena "grupo de hombres excelentísimos para la administración y el regimiento de la cosa pública", "lo mejor y lo más ilustre de las personalidades políticas catalanas actuales", troba, naturalment, que els diputats de l'Esquerra que han obtingut els sufragis del poble, han estat elegits, tots 65—diu—"més que per mèrits propis, per el resplandor prestat que les da el cobijarse bajo la tutela sentimentalmente deslumbradora de un sólo hombre, del señor Macià."

Això, segons Gaziell, ha fet que el Parlament de Catalunya, més que un Parlament, sembli una Assembla feixista.

Ja és curiós que un home com Macià, que segons Gaziell va ésser sorprès a Prats de Molló, no pas amb un fusell, sinó amb una cafetera a la mà, tingui encara un tan alt prestigi damunt d'un poble.

Per a Gaziell, com per a tants que gaudeixen com ell d'una tan clara visió política, aquesta era hora de "solidaritat catalana", de "front únic", d'"unió sagrada". Per què? Perquè en el primer Parlament de Catalunya hi pogués haver una barreja heterogènia, en la qual fossin presents els cinquanta i tants matissos polítics que tenen a Catalunya el seu casinet de barriada o de poble, i resultés la cosa més confusional d'aquest món, sense possibilitats de realitzar cap tasca fructífera. Aquest era l'ideal que hauria fet felicitat Gaziell i tanta altra gent que hi veu clar com ell. Un Parlament on ningú no s'entengués, on tothom hi digués la seva, completament estèril, sense possibilitats de realitzar res de profit a causa de la xifra fantàstica de parers diferents, aturat en absolut. Un Parlament del qual es pogués dir: —Ja veieu que bé que ho fem: hi som tots. No n'hi falta ni un!—, però sense manera de fer-lo marxar a causa de la seva heterogeneïtat mateixa. Un Parlament encallat.

Per quines raons quan es va proclamar la República i es van convocar les eleccions de les Corts Constituents, no es va tenir la gran pensada d'invocar també a tot Espanya la unió sagrada? La República era de tots. També podia dir-se: —Ara faria molt bonic que ens uníssim tots com a bons germans republicans i que féssim un Parlament en el qual hi fos tothom—. I hauria estat un Parlament inoperant. Parlar de grans solidaritats en moments de bonenç d'una tasca, quan urgeix anar de pressa, és la cosa més impolítica que hi ha en relació al bon govern d'un país. A Espanya les eleccions feren que anessin al Parlament diverses fraccions, però si hi haguessin anat dos partits solament, la cantarella hauria estat la mateixa d'ara... i els cantaires no haurien tingut raó. El govern és sempre de les majories, i el deure de treballar per la col·lectivitat és de tothom.

Però Gaziell està enamorat d'aquesta "solidaritat" que no ha pogut ésser. I qui té la culpa d'això? Naturalment, Macià.

"El señor Macià—diu Gaziell—ha querido ser, ante todo y contra todos, el caudillo exclusivo de su partido personal, de la Esquerra. Ha desoído los ruegos, ha rechazado las alianzas, incluso las que le proponían los elementos más republicanos y más autonomistas. El no ha querido ir con nadie. Si alguien quería ir con él, que ingresase en la Esquerra y se sometiese: nada más y nada menos."

Però, en quin país viu Gaziell? Perquè no pot ésser que un home que visqui a Barcelona ignori que el Partit d'Esquerra Republicana és un partit democràtic, de-mo-crà-tic, en el qual les actituds a adoptar s'adopten en assemblea. No pot ésser que ignori que fou l'Assemblea, en la qual es trobaven presents més de 600 delegats de tot Catalunya, la que va acordar—pensant bé o pensant malament, però en definitiva ho va acordar, i això és el que compta—que el Partit havia d'anar sol a les eleccions a Barcelona-ciutat, coaligat únicament amb la Unió Socialista de Catalunya, la seva aliada del 12 d'abril i el 28 de juny de 1931.

Això ho sap tot Barcelona i tot Catalunya. Tothom, menys Gaziell, director de La Vanguardia. Encara que també és possible que ho sàpiga, però li bonvingui presentar Macià com una mena de dictador. Ara s'ha posat de moda dir-nos feixistes, perquè governant amb la confiança del poble, actuem d'acord amb el nostre programa. També li diuen feixista i dictador a Azafra els deportats de Villa Cisneros i els seus correligionaris que s'escaparen d'amar-hi.

Finalment Gaziell posa estanc de catalanisme. El posa i només despatxa patents als seus amics d'Acció Catalana. Segons l'article de Gaziell a La Vanguardia, hem d'estar contents perquè ha triomfat Catalunya, en derrotar el lerrouisme. En canvi, segons Gaziell de l'Ahora, ni un vint per cent de votants, en anar a votar, va pensar en l'autonomia ni en res que se li assemples. Atabalats, els electors, només veien dues coses: d'una banda, la Lliga, un perill contra la República; d'altra banda, Lerroux, un perill contra el Govern actual. I atabalats per aquests perills, sense pensar en Catalunya ni en l'autonomia, els electors votaven l'Esquerra. Però, en mig..., ah!, en mig hi havia l'ànima cànida del soci d'Acció Catalana, "el pobre autonomista, el autèntic catalanista", que diu Gaziell, que ha estat la veritable víctima. Ell anava a votar amb un llibre a la mà, pobret, innocent, sense haver trencat mai cap plat ni cap olla i es va trobar que entre uns i altres l'havien deixat tot sol, i que no podia tenir representació al Parlament. Era l'autèntic catalanista i resulta que no té lloc al Parlament de Catalunya!

Els altres, els que han sortit elegits diputats, tant si són de l'Esquerra com de la Lliga, no són catalanistes autèntics, són catalanistes falsificats, són sevillanos, no sabran de què va quan en el Parlament de Catalunya es discuteixin coses que afectin l'estructuració de la llibertat de Catalunya. S'hauran de subscriure a La Publicitat perquè els ho vagin explicant.

Que és trist ésser incomprès. Que és dolorós passar pel món, un món tan rialler i tan bonic, i passar-hi com una ombra, sense que t'interpretin i et recullin.

I no es pensi Gaziell que això ho diguem pel "pobre autonomista" ni pel "catalanista autèntic" d'Acció Catalana. Ho diem per ell; per Gaziell. Encara que també ho podríem dir per tots dos. Fet i fet, diu que els incompresos són els més felicitos. Benaventurats els pobres d'esperit perquè d'ells serà el regne del cel. I no els diem albats, perquè els albats no passen dels llits.

LA VAGA DE CONTRAMESTRES DE «EL RADIUM», SOLUCIONADA

En la reunió que celebraren anit passada, a la Generalitat, els representants de El Radium i de la Federació de Fabricants de Filats i Teixits, sembla que fou acceptada la

fórmula proposada en la reunió tinguada amb el conseller de Treball. Cal esperar, per tant, que demà, dil·luns, serà reprès el treball.

EL PARLAMENT DE CATALUNYA

ELS DIPUTATS RADICALS AUTONOMISTES TARRAGONINS NO HAN INGRESAT A CAP PARTIT DE FILIACIÓ NO CATALANA

La premsa d'aquests dies havia publicat la notícia que el diputat a la Generalitat de Catalunya senyor Simó Bofarull, havia ingressat, juntament amb els seus companys del Partit Radical Autònom de Tarragona Folc, Cunillera i Ivars, al partit català que acabava Manuel Azafra.

Simó Bofarull ha adreçat un telegrama a la secretaria de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, en els termes següents:

"Prego feu rectificar tota la premsa de Barcelona la informació falsa, segons la qual, ens havíem adherit al partit que acabava el senyor Azafra. Vegeu classificació nostra a "Foment" de Reus."

Efectivament, el diari de Reus "Foment", en la classificació dels diputats al primer Parlament de Catalunya, porta en referència als diputats que anaren en coalició amb l'Esquerra Republicana de Catalunya i la Unió Socialista de Catalunya a les terres tarragonines, la filiació següent:

"La minoria radical autonomista tarragonina, estarà integrada per Simó i Bofarull, Folc, Cunillera i Ivars."

El diari "Foment", de Reus, porta la data del dia 26 d'aquest mes.

Queda, doncs, ben clar, que els diputats Simó i Bofarull, Folc, Cunillera i Ivars no han ingressat al partit d'Acció Republicana, acabadilla per don Manuel Azafra.

En el primer Parlament de la Generalitat de Catalunya, no hi haurà, doncs, cap diputat militant en una disciplina de partit no català.

De Tarragona ens escriuen sobre aquesta qüestió:

En el general desconeixement que hi ha de la situació política tarragonina, no és d'estranyar que hagi trobat crèdit la nova que els radicals autònoms acabadillats per Simó i Bofarull, s'empressin a l'endemà del triomf al partit de l'Azafra.

Fins als menys assabentats els hauria de semblar massa fort un gest tan precipitat, sobretot després d'haver fet la campanya electoral sota el principi de no admetre ingerències centralistes en la política de Catalunya autònoma.

L'esdevingut és que un dels tres bocins en què s'ha dividit a Tarragona-ciutat l'antic Partit Radical, seguí el senyor Simó i Bofarull. En veure que aquest no posava en candidatura a una notabilitat de cafetó, els seus seguidors es dividiren novament. I ara, feta Junta amb vint-i-tres socis—23!—han decidit, a Tarragona, córrer a ajudar el senyor Azafra.

Azafra, que no sabem si el senyor Azafra, quan s'assabentà de qui són aquests vint-i-tres herois, els admirà o no. De moment, podem afirmar que l'Esquerra, a Tarragona, no els voldria ni regalats. Perquè van gulars per un senyor—diríem!—que en discutir-se l'Estatut al Parlament, s'apressà a propugnar l'intent de campanya iniciada a Barcelona "Pro ensenyanza en castellano". I aquest és, encara, el menys inefable dels mèrits que té contrets aquest presumpte azafrista.

ELS GRUPS PARLAMENTARIS

Al Parlament català hi hauran representades diverses forces polítiques, amb el nombre de diputats que anatem a continuació:

Esquerra Republicana de Catalunya	62
Lliga Regionalista	16
Unió Socialista de Catalunya	5
Unió Democràtica de Catalunya	1
Partit Catalanista Republicà	1
Total	85

Com sigui que hi han dues actes dobles—les dels senyors Macià i Tallada—el total de diputats queda reduït a 83.

Se suposa que els senyors Macià i Tallada renunciaran l'acta de Barcelona i per la qual cosa caldrà convocar eleccions complementàries. Si els dos llocs vacants són els de la ciutat de Barcelona, les eleccions es faran havent-hi un candidat per majoria i un per minoria, i només podrà votar-se'n un.

LA MESA D'EDAT

A desgrat de tot el que s'ha vingut dient, sembla segur que la mesa d'edat del Parlament català la presidirà el promogut regionalista, senyor Raimond d'Abadal.

DOBLE CONDICIO PARLAMENTARIA

Els diputats al Parlament de Catalunya, que ho són també al Parlament de la República:

LES FINQUES A EXPROPIAR ALS «GRANDES» D'ESPANYA I ALS ENCARTATS EN ELS FETS DEL 10 D'AGOST

Madrid, 26. — El director general de Propietats, senyor Bujeda, ha fet, a un redactor de "La Voz", les següents manifestacions:

"Una de las primeras preocupaciones que habían de sentirse después de aprobada la ley de Reforma Agraria, era la de averiguar con la mayor exactitud la cuantía e importancia de los bienes de los encartados en el movimiento del mes de agosto, y los de los Grandes de España, comprendidos en la base octava de dicha ley, cuya lista apareció en "La Gaceta" de Madrid, y que habían de ser incautados sin indemnización."

No era cosa fácil. Se planteaba un problema el poder obtener estos datos, y este problema tenía su origen en la diferencia a que están sometidas la tributación española de la contribución territorial.

Media España está sometida al régimen de Catastro, y la otra media al régimen de amillaramiento.

En la primera, la labor era realmente fácil; en la segunda la obtención de los datos concretos había de tener más serias dificultades y complicaciones.

En la parte relativa al régimen de Catastro que podíamos calcular, afectaba aproximadamente a la mitad de la superficie territorial de España.

LA FEDERACIO D'ESQUERRES

Madrid, 26. — La próxima setmana quedarà definitivament formada la Federació d'Esquerres.

El dimarts es reunirà la Comissió dictaminadora.

El dimecres es verificarà la reunió independentment de les minories, per tal que els representants a la Comissió donin compte dels acords i per a designar els candidats pel comitè executiu, que el formaran cinc radicals socialistes, tres d'Acció Republicana, dos de la minoria catalana, i un del Partit Republicà gallec.

El dijous o divendres es reunirà el ple de les minories per a nomenar el comitè i el seu president.

Es criteri que el càrrec de president estigui allunyat de tot altre càrrec relacionat amb l'administració.

Companys, Coromines, Dencàs, Gassol, Lluhi, Macià, Pl i Sunyer, Palacin, Puig i Ferrer, Simó i Bofarull Serra i Moret, Terradelles, Humbert Torres i Antoni Xirau.

LA PRESIDENCIA DE LA MAJORIA I DE LA MINORIA

Circulen molts noms per tal d'ocupar la Presidència del Parlament, així com per la presidència de la majoria sense que per ara hom pugui afirmar res en concret.

Quant a la minoria regionalista, sembla que serà presidida pel president de la Lliga, senyor Abadal, si bé actuarà habitualment l'ex-ministre senyor Ventosa i Calvell.

CELEBRACIO

La colònia catalana de Bogotà, ha acordat celebrar la constitució del primer Parlament de Catalunya, amb un àpat, el qual tindrà efecte el dia 4 de desembre.

de la superfície territorial de España.

El valor en venta de las fincas que afectan a la Grandeza de España, cuyos nombres representativos se publicaron en "La Gaceta", de Madrid, tenía un valor aproximado, con arreglo a los datos que suministró el Catastro, de trescientos millones de pesetas. Hecho el estudio de la diferencia entre el valor oficial asignado y el valor corriente y normal en venta, podemos asegurar que el valor de dichas expropiaciones asciende a más de cuatrocientos millones de pesetas.

Esta cantidad naturalmente se refiere, como ya digo, a la mitad de España o sea a la que se halla sometida el catastro y corresponde a una extensión superficial de 683.744 hectáreas que corresponden a las provincias en las cuales se ha hecho el catastro totalmente o en las que queda poco relativamente por catastrar.

Actualmente hay dentro de este régimen en España 3.397 términos municipales de las provincias de Albacete, Alicante, Alava, Córdoba, Ciudad Real, Cuenca, Guadalajara, Murcia, Granada, Salamanca, Valencia, Sevilla, Toledo, Palencia, Valladolid, Zamora, Madrid, Jaén, Cádiz, Málaga, Badajoz, Soria, Cáceres, Huelva y alguna otra.

—¿A cuál de ellas corresponde mayor cantidad de dinero?

—A la de Córdoba, que con arreglo a lo dicho se eleva a 49.632.600 pesetas que corresponden a una extensión de terreno de 71.597 hectáreas.

Claro es que esos cuarenta y nueve millones y medio hay que duplicarlos por el valor de lo no catastrado que todavía está sujeto al régimen de amillaramiento.

La provincia que tiene mayor extensión superficial de terreno perteneciente a la grandeza es la de Ciudad Real, en la que posee 92.502 hectáreas, con un valor de 10.465.500 pesetas y con un valor efectivo de 18 a 20 millones de pesetas.

—¿A qué obedece que la provincia de Córdoba con menos hectáreas de terreno aporte un capital mayor que la de Ciudad Real?

—Seguramente a la mayor riqueza del terreno.

(Segueix a la pàgina 11)